

Naročnina

znaša letno 30 Din, polletno 15 Din,
— za inozemstvo letno 60 Din.

Posamezna številka 1 Din.

UREDNIŠTVO — UPRAVA:
pri g. Jos. Benko v M. Soboti.
telefon številka 8.

Štev. rač. poštne hran. 12.549

Izhaja vsako nedeljo.

MURSKA
KRAJINA

Tednik za gospodarstvo, prosveto in politiko

Cena oglasov

Na oglasni strani: cela stran 800
Din, pol strani 400 Din. — Cena
malim oglašom do 30 besed 15 Din,
vsaka beseda več 1 Din. — Med
tekstom vsaki oglas 15% dražji.
Pri večkratnem oglaševanju popust.UREDNIŠTVO in UPRAVA
v Murški Soboti.

Rokopisi se ne vračajo.

VI. LETO

Murska Sobota, 11. aprila 1937.

ŠTEV. 15.

Bodoča trgovina

Dne 1. t. m. je stopilo v veljavo dopolnilo k trgovinskemu sporazumu z Italijo, kakor tudi takozvani „berlinski aranžman“ z Nemčijo, ki je bil podpisan 24. marca. Sporazum z Italijo je bil sklenjen na podlagi povečanje našega izvoza v to deželo, medtem ko ima sporazum z Nemčijo za cilj, da omeji nemški uvoz v Nemčijo. Gospodarski krogi so že začeli ugibati kakšne koristi nam bo doprinesla sklenjena pogodba z Italijo. Računa se, da bo znašal naš izvoz v sosedno kraljevino blaga v iznosu 800 milijonov dinarjev, seveda če bomo zmožni izkoristiti dane kontingente, ki smo jih dobili in ki jih še mogoče dobimo. Računa se tudi, da bo na ta način Italija zavzela prvenstvo med državami, ki spadajo k našim kupovalkam. To stališče je že imela leta 1935, a na katero mesto se je pozneje prerinila Nemčija.

Italjani sami pravijo, da ne bodo mogli imeti aktivno trgovinsko bilanco, to se pravi, da bodo morali od nas več kupovati, kakor mi od njih. Sosedji računajo, da bo njihov uvoz v našo državo znašal okrog 450 milj. dinarjev, to se pravi, da bi imeli aktivno trgovinsko bilanco, ki bi znašala 350 milijonov dinarjev ali z drugimi besedami: za 350 milijonov dinarjev več blaga bi mi prodali kot bi kupili. Te računi pa temeljijo na verjetni možnosti, da nam Italija podvoji naš uvozni kontingent in da ga bomo tudi popolnoma izrabili. Omeniti pa moramo, da še nismo zaprosili za dopolnitev kontingentov. Popolnoma pa nismo izkoristili niti sedanje kontingente, ki nam jih je Italija dovolila v zadnjem trgovinskem sporazumu, ki je bil sklenjen lansko leto v Rimu.

Že na podlagi tega so razvidni zdravi pogoji, da se naša trgovina z Italijo dvigne do zdravih razmer od katerih bodo imele koristi ena kakor druga država. Do popolnega in vidnega preobrata pa ne bo prišlo čez noč temveč postopoma.

Istočasno pa je prav, da si ogledamo naše trgovinske odnose tudi do Nemčije, ker nam bo le na ta način mogoče ustvariti si pravo sliko naše zunanje trgo-

vine, od katere je v največji meri odvisno naše celokupno narodno gospodarstvo. Povdarili smo že, da sklenjen sporazum z Nemčijo predvideva zmanjšanje kupovanja našega blaga, da se na ta način doseže zahtevano ravnovesje: Kolikor boš pri meni kupil, toliko bom tudi jaz pri tebi. In to načelo, katerega se hoče držati Nemčija, gre predvsem na našo škodo. Tako bo Nemčija zmanjšala uvoz naše živine. To bo seveda udarec za naše gospodarstvo in posledice tega bomo čutili posredno ali neposredno tudi v naši krajini. Da je do tega prišlo, je treba iskati krivce na obeh straneh. Ko je že naš saldo v Nemčiji narastel 500.000.000 dinarjev, smo dobili še nove kontingente za naš izvoz v iznosu od 450 milijonov dinarjev letno. In to smo tudi izkoristili. Proti koncu leta se je naš izvoz v Nemčijo naglo večal, ker je Nemčija začela bolj kupovati nekatere naše artikole (les, perje i. t. d.) ki jih prej ni kupovala. In ko je prišla doba za nakupovanje hrane in sirovin, kar je Nemčiji zelo potrebno, je skup-

na vrednost našega izvoza že dosegla neverjetne višine. Nakupovali smo tudi mi mnogo, a vsote našega prodanega blaga v Nemčijo le nismo mogli doseči iz razloga, ker imamo obveznosti tudi do drugih držav, ki stalno kupujejo na naših tržiščih. In tako je prišlo do tega, da dolguje Nemčija našim izvoznikom velike vsote. Položaj pa je danes takšen, da se denar ne da iz rok, temveč blago, ki odgovarja po vrednosti dolžni vsoti. Tako je tudi prišlo do omenjenega „berlinskega aranžmana“, sklenjen v korist Nemčije, ki hoče na podlagi tega sporazuma zmanjšati do meseca avgusta svoj dolg za 10 milijonov mark. Na ta način se bo naš izvoz v Nemčijo v bodočih petih mesecih zmanjšal za okrog 240 milijonov dinarjev, ali za okrog 48 milijonov dinarjev mesečno.

To bo seveda udarec za našo zunanjo trgovino, ki ga pa ne bomo tako občutili spričo izboljšanja trgovinskih razmer z Italijo. Po domače bi temu rekli: Nesreča v sreči!

POLITIKA

Inozemski listi še vedno živo komentirajo članov obisk v Beogradu. Ves mednarodni tisk omenja beograjski sporazum kot važen faktor za mir v Evropi.

Konferenca Male antante dne 1. in 2. aprila v Beogradu je potekla v največjem soglasju zastopnikov treh držav. Češkoslovaški zunanji minister dr. Krefta in rumunski zunanji minister Antonescu sta bila v naši prestolici pristavno sprejeta. Po končani konferenci so izdali zastopniki komuniké, kjer ugotavljajo, da se je mednarodni položaj v zadnjem času tako v političnem kot v gospodarskem oziru popravil. Komuniké odločno odklanja pristop Male antante k eni ali drugi izmed front, ki bi morebiti nastale. Mala antanta stoji na stališču, da je pakt Društva narodov najtrdnější temelj vseh mednarodnih pogodb. Stalni svet Male antante je z velikim zadovoljstvom vzel na znanje sporazum med Jugoslavijo in Bolgarijo ter Jugoslavijo in Italijo.

Dr. Beneš, predsednik češkoslovaške republike je prispel dne 5. aprila v Beograd. Poglavar bratske države je bil v prestolici pristavno sprejet. Dr. Beneš ostane v Beogradu predvidoma tri dni.

V Mariboru je bil ob veliki udeležbi občinstva pokopan bivši narodni poslanec in javni delavec dr. Ljudevit Pivko.

Turški min. predsednik Izmet Ineni bo obiskal dne 11. aprila našo prestolico. V političnih krogih zatrjujejo, da je njegov obisk v najtesnejši zvezi s političnimi sestanki preteklih dni v Beogradu.

Mikado je podpisal razpust japonskega parlamenta, ker ni podpiral militarističnih teženj sedanje vlade.

V Španiji so vladine čete zabeležile na jugu pri Cordobi znatne uspehe. Franco pa prodira na severu proti Baskom. Po vesteh iz nacionalističnega tabora namerava Franco zlomiti odpor Baskov in šele tedaj misli koncentrirati vse sile okrog Madrida. Vendar pa Francova ofenziva, vsled velikega odpora Baskov, počasi napreduje.

Maršal Ludendorff, znan iz svetovne vojne, ki je bil doslej Hitlerjev nasprotnik, se je pobotal s kancelarjem.

Spor med Vatikanom in Nemčijo še vedno ni rešen. Nekateri francoski listi zatrjujejo, da nemška vlada resno misli na ločitev cerkve od države.

Turk Josip, starešina
gasilske zajednice,
na mrtvaškem odru

Z največjo naglico se je 3. t. m. razširila šlrom Slovenije in izven nje tužna vest o smrti Turka Josipa, starešine Gasilske zajednice v Ljubljani. Pokojni je bil znamenit človek, uzornega vedenja, dobrodušen in nesebičen, prvovrsten organizator in vodja nacionalnih društev, posebno gasilskih in sokolskih. Bil je pa tudi vso dobo svojega dolgoletnega javnega delovanja, član in podpornik raznih gospodarskih in športnih ustanov.

Ob reorganizaciji gasilstva v letu 1933. je pokojni Turk postal prvi starešina vsega gasilstva v državi. Dolgoletno nesebično delovanje v gasilskih in drugih korporacijah mu je doprineslo vidnih zaslug in splošno priznanje. Njegova prsa so dičila številna raznovrstna naša in tuja odlikovanja, ki so bila ob mrtvaškem odru položena na 4 blazinice.

Truplo blagopokojnega starešine so dne 4. t. m. jutraj prenesli iz njegovega doma na Vidovdanski cesti v veliko dvorano Sokolskega doma na Taboru. Okrog njegovega tihega ležišča, ki je bilo obloženo z številnimi vencji in cvetjem, so se ves dan zbirale trume kropilcev.

Kako visoko je narod cenil zasluge pokojnega Turka, je pokazal sprevod k večnemu počitku. Čeravno je bilo slabo deževno vreme, se je zbralo pred Sokolskim domom na Taboru ogromno število spremljevalcev. Prve molitvi ob krsti je opravil popularni gasilski kurat g. dr. Opeka ob asistenci drugih duhovnikov. Na to so nastopili govorniki in sicer inž. Bevc, senator dr. Kramer in podžupan mestne občine Ljubljana g. Dr. Ravnihar. Veličasten žalni sprevod je otvorila sokolska konjenica z godbo in praporjem na čelu, nato sokoli in sokolice, člani Slovenskega lovskega društva, godba Sloga, armada 3000 gasilcev z 20 vencji in 48 društvenimi prapori. Nato je sledilo duhovništvo, stekleni voz z krsto ter častno stražo, potem pokojnikovi otroci in številni ugledni predstavniki javnega življenja, vseh uradov in vojaštva.

Ob odprtem grobu se je v imenu Gasilske zajednice od pokojnika slednjič poslovil podstarešina Konrad Gologranz in še drugi odlični zastopniki gasilstva in drugih društev. Pevci so zapeli „Vigred“, nakar je zadonelo povelje v zadnji pozdrav.

Dostojno je bil položen k večnemu počitku zaslužni mož, čigar dobrodelnost, lepe lastnosti ter 40 letno nesebično vodstvo gasilskih organizacij, bo vsem dolgo v prijetnem spominu.

Zaključno poročilo o župni skupščini

V zadnjih treh številkah našega lista smo objavili potek zborovanja in poročila funkcionarjev na župni skupščini gasilske župe Murska Sobota, in na ta način podali čitateljem našega lista natančen pregled o delovanju župne uprave kakor tudi o stanju gasilskega orodja in imovine.

Danes si dovolimo bolj natančno podati naš komentar o poteku župne skupščine, tako da bodo naši gasilci in ostali prebivalci, ki se za gasilstvo zanimajo, o tem obveščeni.

Funkcijska doba pred tremi leti pravilno izvoljene župne uprave, je letos potekla. Na dnevnem redu župne skupščine je bila, radi tega, letos tudi točka „Volitev nove uprave.“ Bivša župna uprava ni podvzela glede volitev nove uprave nobenih korakov, temveč je to prepustila svobodni in neprisiljeni odločitvi delegatov poedinih čet. V tem smislu je tudi številnim tovarišem gasilcem, ki so se o načinu volitve nove uprave v župni pisarni informirali, dajala pojasnila, ne da bi se najmanj omenjalo, koga naj volijo. To ni napravila uprava niti po tem ne, ko je nekaj dni pred skupščino pozitivno izvedela, da se od gotove strani od čete do čete agitira za izvedbo volitev, posebno starešine župe, v prid nove osebe, ki ima baje veliko zaslug na gasilskem polju.

Razpoloženje delegatov na skupščini je bilo zelo razgibano. Opaziti je bilo gotove struje, ki so zavzemale svojvrstno smer s popolnim prepričanjem, da bodo dotedanega župnega starešino g. Benka iz starešinskega mesta odstranili. To razpoloženje, ki se je nekaj dni pred tem, potom agitacije pripravljalo, je postalo še izrazitejše, ko je navzoči podstarešina Vatrogasnega saveza g. Snaj Franc v svojem govoru vidno podčrtaval zaslug na gasilskem polju, ki jih je baje pridobil g. Džuban Josip, šolski upravitelj v Križevcih.

Gospod Snaj je ob tej priliki tudi ponovno povdarjal, da so se pred tremi leti, ob volitvi dosedanje župne uprave, godile velike krivice in da bodo delegati danes imeli priliko te krivice popraviti, ni pa navedel nobenega konkretnega slučaja o omenjenih krivicah. In ko je g. Džuban Josip, s svojim govorom, poln samohvale, iznašal svoje dosedajno delovanje v prid gasilske organizacije, je bilo jasno, da se pripravlja sporazumno izvolitev za starešino župe gospoda Džubana Josipa.

Ako bi se to izvajalo odkrito, prijateljskim potom in ne očitalo dozdevnih krivic v zadnjih treh letih, ki naj bi se v župi godile in ne toliko povzdigovalo zaslug poedincev ter s tem tako odkrito prikazovalo separatistično strujo, bi dosedanji starešina župe šel mirno mimo tega s tem, da bi kandiduro v prid drugega odklonil. Toda spricho razpoloženja gotovih delegatov, ki je bilo naperjeno proti g. Benku, dasi sam nepripravljen, je

odredil tajne volitve starešine in tudi z večino glasov zmagal.

Na tolika očitanje krivic, dozdevno izvršenih ob volitvah župne uprave pred tremi leti in v funkciji dobi tedaj izvoljene župne uprave, je starešina župe g. Benko Josip na skupščini dne 28. februarja 1937. tovariše delegatov pozval, naj vendar potejo vsaj en konkretni slučaj o krivicah, ki se tu omenjajo. Toda nobeden izmed navzočih se ni oglasil k besedi, kar je največji dokaz, da se krivice niso godile, ampak da so se te izmišljotine uporabljale kot agitacijsko sredstvo.

G. Džuban je v svojem govoru pred tem sicer omenil, da se je njemu pred tremi leti godila krivica radi tega, ker mu je bila onemogočena izvolitev za starešino župe, ni pa pojasnil iz katerega vzroka. Iz njegovega govora in govora podstarešine Vatrogasnega saveza je bilo razumeti, da ga je tedaj g. Benko izpodrinil. O tem si dovolimo podati nekaj pojasnil. Pred tremi leti je izšlo tolmačenje tozadevnega gasilskega predpisa iz katerega je bilo razvidno, da mora imeti starešina župe stalno bivališče na sedežu sreza. To ni veljalo samo za Mursko Soboto, ampak za vso banovino.

Tedanji starešina župe g. Džuban Josip, je vsled tega tolmačenja sklical v Murski Soboti izvanredni občni zbor gasilske župe z dnevnim redom: Volitev nove uprave. Ker ni bilo nobenega kandidata za starešino, so bili delegati mnenja, naj g. Džuban dalje ostane starešina. Navzoči g. Benko Josip se je temu naziranju pridružil in g. Džubanu svetoval naj starešinstvo obdrži s pripombo, da bo kot narodni poslanec posredoval za odobritev tega sklepa. Temu je pa ugovaral navzoči sreski načelnik g. Lipovšek ter omenil, da ni to v skladu z tozadevnimi predpisi, kar se je delegatom tudi pojasnilo.

Ker ni bilo mogoče g. Džubana Josipa ponovno javno izvoliti za starešino, je bil stavljen predlog, naj se izvoli za starešino župe g. Benko Josip, kar se je z večino glasov osvojilo. Narodni poslanec g. Benko Josip, z ozirom na svojo prezaposlenost, ni hotel spočetka sprejeti izvolitev in je to storil le na ponovna prigovarjanja. Kljub temu je g. Džuban Josip, in to neposredno po tem, pojasnjeval gasilcem, da se je vse to zgodilo na pritisk g. Benka.

Takšno potvorbo dejanskega stanja je narodnega poslanca g. Benka Josipa osupnilo, tembolj, ker ni pred tem ničesar podvzel za svojo izvolitev in je prišel na občni zbor le na povabilo in kot delegat čete Murska Sobota, z namenom, da bo glede volitev starešine v prid g. Džubana Josipa posredoval, kar je tudi v resnici storil.

G. Džuban Josip je tudi tedaj imel v zajednički upravi v Ljubljani svojega prijatelja, kateremu se je pisмено pritožil radi izvolitve g. poslanca za starešino in navedel, da je s tem prišla tako naša, kakor tudi dolnjelendavska župa v madžaronske roke.

Dotični zajednički funkcionar je s svojim dopisom z dne 3. aprila 1934 gospoda Džubana uradno obvestil, da se tolikakor ne bo dovolilo, da bi prekmurske župe prišle v roke madžaronov ter da se za enkrat izvoljeno župno upravo ne potrdi. Dokaz temu je, da se je odobritev res zavlračevala.

Ta dopis, ki je bil pisan na papirju z tiskom: „Gasilska zveza Ljubljana“, je bil naslovljen na gasilsko župo v Križevcih v roke starešine Džuban Josipu. Ker se je pa med tem sedež župe prenesel v M. Soboto, ga je poštni urad v Križevcih vrnil pošti Murska Sobota. Ta dokument je shranjen v župni pisarni!

Komu se je torej godila krivica, ali g. Džubanu Josipu, kateremu ni bilo mogoče po tedanjih predpisih prepustiti župno upravo ali narodnemu poslancu g. Benku Josipu in starešini župe dolnjelendavskega sreza g. Tašu, ki jih je g. Džuban Josip tako zahrbtno v pismu ožigosal pri zajednici v Ljubljani kot madžarona?

Pri prevzemu župne uprave koncem meseca marca 1934, se je v blagajniški knjigi ugotovilo 3880.85 Din izdatkov, ki so nastali v razdobju od 26. novembra 1933 do konca marca 1934. Ti izdatki so bili v marsičem pretirani, zlasti potnine za ustanavljanje novih čet in inštalacijo telefona v privatnem stanovanju g. Džubana Josipa v Križevcih, ki se je izvršila brez predhodne odobritve župne uprave. Inštalacijske stroške, ki so znašali 800 Din, bi moral g. Džuban vrniti župni upravi. Toda iz tovariškega stališča in upoštevajoč dejstvo, da je moral g. Džuban Josip, vsled tedanjih predpisov odstopiti kot starešina, se vrnitev tega denarja župni upravi, na predlog narodnega poslanca g. Benka Josipa ni izvršila in tako ima g. Džuban še danes v svojem privatnem stanovanju telefon inštaliran na stroške župne uprave. Ali si morda g. Džuban tudi to šteje za krivico? Pod njegovim vodstvom ni imel pravilno izvoljeni blagajnik blagajniške knjige pri sebi, temveč se je ispopolnilo, po navodilih gg. Džubana in Pavlika, ob

Nekaj malega o Dijaškem domu v Ptujju

Pred dnevi sem se nahajal po svojih poslih v Ptujju in pri tej priliki mi je častiti gvardijan pater Mirko razkazal tamkajšnji Dijaški dom. Ker zavod vživa sloves po celi državi, je potrebno navesti par vrstic, da se tudi naši Prekmurci, ki dajo precejšnje število dijakov, nekoliko upoznajo s tem zavodom.

Dijaški dom v Ptujju stoji neposredno tik državne gimnazije, odnosno ti dve poslopji sta spojeni na način, da dijaki krenejo iz doma po hodniku, oziroma iz učilnice naravnost v gimnazijo ne da bi bil primoran hoditi na ulico.

Dijaški dom, ki je zelo obširno poslopje in moderno zidano, posebno v higijenskem oziru, ima lepe, svetle in zračne učilnice ter spalnice, kakor tudi obednico in druge potrebne pro-

prevzemu župne uprave koncem meseca marca 1934.

G. Džuban Josip je po obravnavi teh dogodkov svojevoljno poslal narodnemu poslancu g. Benku Josipu precej laskavo pismono izjavo, v kateri preklicuje svoja prvotna govoričenja, ki so se tikala časti g. Benka obenem z zahvalo, ker se je ta nepriljetnost na prijateljski način odstranila ter z pooblastilom, da jo lahko kadarkoli objavi. Izjava je v arhivu g. Benka Josipa.

Ali so to krivice, ki so se dozdevno godile g. Džubanu pred tremi leti in v dobi funkcije zadnje župne uprave? Mislimo, da ne in da je le nasprotno resnica. Izgleda pa, da je g. Džubanu zelo težko, ker so mu danes onemogočena nakazila raznih potnin in drugega iz župne blagajne, ki so bila v dobi svojega starešinstva, zlasti ona za ustanavljanje novih čet, precej visoko odmerjena. Tudi sedanji župni starešina je ustanovil številne nove čete, toda ne na stroške župne uprave,

Iz tega lahko posnemajo tudi oni gasilci, ki so bili o stvari drugače poučeni, da ima g. Džuban poleg dozdevnih zaslug na gasilskem polju, tudi dovolj napak, ki se nanašajo na sebičnost in zahrbtnost.

Govorniški slavospevi in samohvala, katero smo slišali na pretekli skupščini, se pač mnogo razlikujejo od stvarnega stanja.

Gospodje gasilci, ki so glasovali za g. Benka, so župni upravi napravili veliko uslugo, kajti uprava ostane še dalje v M. Soboti, ki bo imela lokal za pisarno, kurjavo, razsvetljavo in čiščenje, kakor dosedaj, brezplačno na razpolago. Dočim bi bila v slučaju izvolitve g. Džubana najbrže prenešana v Križevce in vsekakor obremenjena z izdatki v dosti večji meri kakor do sedaj. Nasprotniki naj si pa zapomnijo, da bi v slučaju, če bi uspeli, napravili nele župni upravi, marveč vem gasilcem velike težkoče.

Za ta dopis prevzamemo popolno odgovornost in smo pripravljani doprinesti dokaze. In ko se nam bo zdelo primerno, se morda povrnemo na daljšo obravnavo še marsičesa, kar imamo v naših zabeležkih iz Križevcev.

store. V zavodu je kopalnica ter je napeljena električna razsvetljava in vodovod. Razen tega poseduje dom, v neposredni bližini reke Drave, tudi obširno igrišče za sport in veliko telovadnico v gimnazijskem poslopju.

Prijazni gospodje v zavodu, osobito jim na čelu agilni gvardijan pater Mirko, posvečajo vzgoji učencev največjo skrb. Učencem se nudi v zavodu brezplačen pouk in pomoč v vseh obveznih predmetih, ki se poučujejo na gimnaziji. Razen tega je vsak teden obvezna ura za gojence, v kateri se vadijo o lepem vedenju ter uglašenem nastopu v družabnem življenju. Nadalje je v zavodu obolelim učencem na razpolago domač zdravnik. Kakor za študij in druge potrebe, tako z vso pažnjo skrbi minoritski samostan tudi glede prehrane. Dijaki dobivajo prvovrstno okusno hrano in vzdrževalna znaša mesečno le 450 Din za gojenca.

DOMAČE VESTI

Murska Sobota:

Naznanjamo poroko naše hčerke Fany z Haroldom Nilsonom, sinom konzula Raguara Nilsona.

Wismar a. d. Ostsee, 10. IV. 1937.

Gustav in Ana Ditttrich.

— **Zahvala.** Klub prekmurških akademikov se zahvaljuje vsem, ki so mu na kakršenkoli način pripomogli, da je literarni večer, dne 3. aprila tako dobro uspel. Posebna zahvala pa gre za naklonjenost občini in Sokolskemu društvu.

— **Akcija Olepševalnega društva za darovanje klopi** lepo napreduje. Do danes so darovali klopi sledeči gg.: Arvai Vincenc, Benko Josip st., Benko Josip ml., dr. Brandieu Silvij, Cvetko Ludvik, Černjavič Aleksander, Čeh Franc, Hahn Izidor, Hartner Ferdinand, Hartner Geza, Heimer Oskar, Hirschl Ferid, Horvat Josip, Gasilska četa tovarne Benko, Jezovšek Vladimir, Kološa Jožef, S. K. Mura, Lovsko društvo, Nadai Jožef, Nemeč Janez, dr. Pinter Nikolaj, Sokol, dr. Šerbec Jože, Šifar Ludvik tovarnar, Štivan Ernest, dr. Šumenjak Slavko, Združenje obrtnikov, ing. Zobec Ivo, Šömen Janez, 2 klopi. (Nadaljevanje sledi.)

— **Državni tehnični izpit za pooblaščenega inženirja elektromošinske stroke** pri Ministrstvu gradjevina v Beogradu je položil s prav dobrim uspehom g. ing. Hugo Hofbauer, obratovodja električnega podjetja v Murski Soboti.

— **Smrt salezijanskega duhovnika.** V tukajšnjem Marčinišču je zadnji ponedeljek nenadoma preminul salezijanski duhovnik, g. Pavše Franc. Dočakal je 61 let ter je bil 37 let vzorni vzgojitelj naše mladine. N. p. v m.

— **Ples Kluba prekmurških akademikov** bo v soboto, dne 10. aprila pod pokroviteljstvom nar. poslanca g. Benka. Igral bo jazz ljubljanskih konservatoristov, med njimi tudi znan saksofonist Zicherl. Kdor morebiti pomotoma ne bi prejel vabila, naj to javi v trgovini Nemeč J. Vstopnina je D. 10.- po osebi, za družinske člane pa Din 5.- Čisti dobiček je namenjen izpopolnitvi potujoče knjižnice. Prijatelji neprisliljene zabave vabljeni!

Puconci

— **Pogreb uglednega posestnika** in gostilničarja Kološa Nikolaja, ki je umrl dne 4. aprila, se je 5. aprila popoldne vršil na občinskem pokopališču v Puconcih. Velika množica ljudi je dokazala, kako je bil pokojni popularen in daleč naokoli poznani. Po eno mesečnem bolehanju je umrl v starosti 65. leta. Naj počiva v miru!

— **Pokopališče v Puconcih** je pa že res potrebno radikalne preureditve, čiščenja in olepšavanja. Kakor se sliši, bo občina v kratkem okrenila vse potrebno, da se vpelja na pokopališču red, dostojno k njega namenu. Sliši se že, da se ostarela ograja ter namesti z ograjo iz žične mreže ter parcelira celo pokopališče na več parcel, da se s tem vpelja obenem pogrebni vrstni red.

— **Na železniški postaji** smo se vendar dočakali spremembe, in sicer v osebi novega postajevođe. Vsaj to eno se je že uresničilo, v nadl. da se potnikom in občanom ne bo trebalo več

razburjati. Upravičeno pa pričakujemo še ostale spremembe, to je odprto čakalnico pri jutrašnjem vlaknu in od straništev lesene brune tik pred postajo ter namestitve iztirnika. Da bo sigurnost in prijetnost potnikov vsestransko zadovoljiva.

— **Zimska setev**, tako pšenica kakor rž in ječmen, je nenavadno redka. Vse setve so slabo prezimile, to pa radi pozne setve in slabe zime. K temu pa še to zadnje slabo in mokro vreme, zraven katere niti toplote ni, kar še pospešuje to. Da bo slame malo, to se že vidi, je pa bojazen, da tudi zrnja bo premalo, ker pride travina do moči. In radi tega je cena kmetskih pridelkov nizka, vse industrijsko blago pa rapidno raste? Pa nevemo vzroka zakaj!...

— **Izseljevanje ljudi**, mladih(!) in starih je ne samo iz naše občine izvanredno veliko, temveč se opaža to pri vseh občinah in v celem Prekmurju. Slišali smo kmete, ki svojo zemljo niso v stanju sami obdelati, da jih je strah radi pomanjkanja delavcev. Mi se pa tega ne bojimo tako preveč. V času vojne je bilo še večje pomanjkanje v delavnih močeh, pa se je vseeno delo opravilo. Bojimo se pa drugega, — moralne propasti mladine!...

Gornja Lendava:

— **Osebna vest.** Iz naše in bližnje okolice so zadnji mesec opravili praktični učiteljski izpit na drž. moš. učiteljišču v Mariboru sledeči učiteljski pripravniki: gg. Kulovec Franc, učitelj v Kuzmi, Kuštrin Stane, učitelj v Dol. Slaveči, Kuštrin Cecilija, učiteljica v Sv. Juriju in Višner Ludvik, učitelj v Cankovi. Čestitamo!

— **Smrt uglednega posestnika.** Na samo Veliko noč je zavidno zatisnil svoje oči obče znani posestnik g. Žekš Mihael iz Kovačevca. Imenovani je bil dolga leta župan, sedaj pa je bil član občinske uprave in krajevni starešina svoje vasi. Pridno se je udeleževal tudi v drugih ustanovah. Bil je med soustanovitelji sadjarskega društva in Kmečke posojilnice. Žalujoci družini naše sožalje.

— **Značilno!** Navadno se sliši, da prebivalci delajo na tem, da se čimveč društev „Rdečega križa“ ustanovi. V naši občini je pa s to zadevo ravno nasprotno. Kljub temu, da nekateri povdarjajo, da je Gor. Lendavo smatrati kot prvo vas na Goričkem, je v naši občini razšlo društvo „Rdečega križa“, ki je obstajalo že par let. Na podlagi nekega gospoda je tudi uprava zavrnila v novem proračunu malenkostno dotacijo za to društvo. Pravijo, da se je to zgodilo radi štednje.

DOPISI:

— **Beltinci.** Dne 18., 19., 20. in 21./3. je vprizoril odrski odsek sok. društva Beltinci „Pasijon“. Vprizoritev Kristusovega trpljenja je bila z ozirom na število igralcev in malega odra težavna, a vendar je pokazal odrski odsek, da se z dobro voljo in trudom premagajo vse ovire. Pasijonska igra zahteva izurjene igralce, kajti osebe, ki nastopijo v njej, so tipične do zadnjega stražnika. Igralci se morajo po-

polnoma vživeti v Kristusovo dobo in isto pokazati tudi na odru, bodisi z govorom, mimiko ali kretnjami. Nekaterim izmed sodelujočih je tudi uspelo, da so odlično podali posamezne nastopajoče osebe in so ostali do konca na isti višini. Ostali nam bodo v spominu mnogi prekrasni prizori. V splošnem je igra prav dobro uspela in so igralci nudili po svojih zmogljivostih vse. Veliko je pripomogla k lepemu uspehu odlična scenerija. Potrebne kulise je krasno izdelal g. Sagadin. Vse slike so bile dobro nastudirane, višek je dosegel pasijon v zadnji sliki. Pri vseh štirih predstavah je bilo polno občinstva, tako da je igra prinesla društvu poleg velikega moralnega uspeha tudi znatni gmotni dobiček. Marljivim igralcem čestitamo k uspehu!

— **„Putnikova“ potovanja v letu 1937.** V Paris na svetovno razstavo preko ital. in franc. Riviere, Gornje Italije, Švice, Avstrije, Nemčije, Dolomitov in Velikega Kleka v raznih variantah, v Rim, Benetke, na franc. in ital. Riviero, v Budimpešto, v Dolomite in Veliki Klek, Mariazell, Visoke Tatre, po celi Nemčiji, v najlepše predele Jugoslavije itd. z novimi, luksuznimi in udobnimi avtokari. Vsa potovanja so skrbno organizirana ter nudijo udeležencem nepozabne užitke. Zasigurajte si čimpreje sedeže in pošljite prijave „PUTNIKU“, Maribor, Aleksandrova cesta 35. Telefon 21-22, 21-29. Izredno ugodne cene! Zahtevajte prospekte!

— **Strukovci.** Pogreb dne 24. marca 1937 umrle 88 let stare Bako Žuže, matere šolskega upravitelja Bako Karla, je bil impozanten. Pokojnico so spremljali na zadnji poti prečasita duhovnika Šifar Karol iz Bodonci in Luthar Adam iz Puconci, več gasilskih čet in veliko število naroda od blizu in daleč. Ob pogrebu je sodelovala domača godba in bodonski cerkveni pevski zbor. Velika udeležba naroda na pogrebu je bil jasen dokaz, kako visoko je bila pokojnica spoštovana. Naj počiva v miru v domači grudi! Preostalim naše iskreno sožalje.

Nogomet:

Debut SK Mure v Ljubljani.

SK Mura se je odzvala povabilu SK Ljubljane ter je odigrala v nedeljo, dne 4. aprila 1937 kot predtekmo ligine tekme Ljubljana—Gradjanski prijateljsko proti prvemu moštvu SK Ljubljane.

Z veseljem ugotavljamo, da je naša Mura častno zastopala soboški sport ter v sportnih krogih Ljubljane pridobila ugled in priznanje.

Nogometaši Mure so odpotovali v nedeljo zjutraj in so po deveturni vožnji prispeli točno ob času, ki je bil določen za pričetek tekme. Ljubljana je postavila zelo močno potavo: Pogačnik — Šiška, Jerman — Obersnel, Gjorgjevič, Pišek — Grossel, Čankar, Hassl, Makovec, Šercer — in v drugem polčasu Grntal. Torej 11 odličnih igralcev, ki so že vsi nekajkrat nastopili v liginih tekmah. Ob pričetku tekme je bilo že približno 2500 gledalcev na igrišču, v polčasu pa okoli 5000. Zlasti v Ljubljani in

okolici bivajoči Prekmurci ter številni zagrebčani (2000) in del ljubljanske publike so izražali močno navdušenje za Muro. In Mura je zaigrala lepo, fair, požrtvovalno in s tem izzvala splošno pozornost navzoče publike.

Edini gol je zabil Mura žal — po nesrečnem naključju po svojem desnem halfu — v lastno svetišče, ter s tem lastnim golom pripomogla Ljubljani do pičle zmage 1:0 (1:0).

Lastni gol, ki je padel v začetku I. polčasa, je sicer vplival na razpoloženje Murašev, ki pa niso izgubili vere ter prisotnost duha. Kmalu so se znašli ter imeli celo nekaj zrelih prilik za zmago ali pa vsaj za izenačenje.

Sodil je ss. g. Pečar iz Ljubljane, dobro. Ponedeljska izdaja „Jutra“ piše:

Ljubljana: Mura 1:0 (1:0). Redko katera predtekma se je odigrala pred tolikim avditorijem. Še davno pred polčasom je bilo igrišče nabasano. Gledalci so se zelo zavzemali za to ali ono moštvo, ki sta se obe borili z veliko resnostjo. Zmagali so domači po lastnem голу, ki ga je Mura zabil. Sodil je g. Pečar.

Murašem, ki so na vročih ljubljanskih tleh častno zastopali soboški sport ter z lepim nastopom in discipliniranostjo želi priznanje in splošno simpatijo navzoče številne publike ter sportnih forumov — iskreno čestitamo!

PTUJ — MURA.

V nedeljo, dne 11. aprila 1937 popoldne ob pol 4 uri bo v Murski Soboti prvenstvena nogometna tekma Ptuj—Mura

Sportniki, prijatelji, poselite to važno tekmo polnoštevilno!

Redni trening

za lahkoatlete se vrši v nedeljo dopoldne ob 10 uri. Strogo obvezno.

Načelnik.

V tehnični in propagandni odbor za lahkoatletiko v Sloveniji je med drugimi izvoljen tudi član SK Mure Tručl Ciril.

GASILSTVO:

Še nekaj o požaru v Šalovcih.

Požar, ki je izbruhnil dne 15. 3. 1937 na gospodarskem poslopju g. Frima, je bil eden največjih v tekočem letu pri nas. Kljub temu, da stoji poslopje g. Frima na samotnem kraju, so takoj po izbruhu prispeli na požarišče član župne uprave g. Štefanec Franc, člani četne uprave g. Ziško Janez, Županek Vilmoš in še mnogi drugi gasilci. Odredili so takoj dovoz brizgalne na požarišče in alarmirali še druge gasilske čete ter izvršili napad na goreči objekt. Obenem so telefonično pozvali sosednjo četo Hodoš na pomoč, ki se je v kratkem času polnoštevilno odzvala in uspešno izvršila napad na požar. Pozvali so tudi na pomoč drugo sosedno četo v Markovcih, ki je s svojo motoriko hitro prispela, toda žal vsled pomanjkanja vode ni mogla stopiti v akcijo.

Le stvarnemu in hitremu nastopu funkcionarjev čete Šalovci in njenih gasilcev, se je zahvaliti, da ni požar obširno gospodarsko poslopje in druge pritlikline popolnoma uničil. Vso priznanje omenjenim gospodom čete Šalovci in njihovim gasilcem, da so z velikim trudom izvlekli iz gorečega objekta močno zadelano mlatilnico in jo tako popolnoma oteeli ognja.

Kakor vselej so se tudi tokrat, požarniki gasilske čete Šalovci in Hodoš, izkazali požrtvovalni in hrabri, za kar jim gre vse priznanje. To bi morala upoštevati tudi dotična zavarovalna družba. Saj so požarniki omejili požar na tako velikem poslopju in z velikim trudom in nevarnostjo rešili mlatilnico, ki je bila precej visoko zavarovana.

SOKOL

Vsem edinicam Prekmurskega Sokolskega okrožja!

Ponovno opozarjamo vse br. edinice na sledeča, dne 1. 4. 1937 zapadla poročila:

1.) Seznam novopristopivšega, odnosno brisanega članstva v I četrtletju 1937; poslati v dveh izvodih in sicer čete, društvu Murska Sobota (okrožju), društva pa direktno župni upravi. (Negativnih poročil ne pošiljati na tiskovini).

2.) Poročila načelnika in poročila o prosvetnem delu; obojno poročilo pošiljejo vse edinice direktno „Prekmurškemu sokolskemu okrožju v Murski Soboti“.

3.) Poročilo ad točka III. okrožnice župne uprave III. od 26. III. 1937. Poročila pošljite takoj direktno župni upravi.

Glede naročil za poročila „Prosvetni rad“ opozarjamo na okrožnico župnega P. O. št. 2 (37) objavljena skupaj s zgoraj cit. okrožnico župne uprave.

Zdravo!

Okrožje.

Oglašajte v MURSKI KRAJINI

Iz delovanja Združbe trgovcev v Murski Soboti.

Rentnina za kmetijske dolgove.

Nekatere davčne uprave zahtevajo pri predložitvi prijav za odmero rentnega davka od davčnih zavezancev dokaze, da so njihovi dolžniki kmetje. Toda v takšnih primerih zahtevajo občinske oblasti za takšne terjatve, od upnikov, da plačajo pristojbine, tako državne, kakor tudi samoupravne, češ, da takšna potrdila ne zahtevajo kmetje, temveč gospodarstveniki. Zaradi takšnega postopka imajo gospodarstveniki stroške, ki presegajo rentni davek, ki bi jim bil odmerjen na njihove terjatve.

Glede na to je davčni oddelek finančnega ministrstva izdal odlok, da v bodoče v takšnih primerih davčne uprave ne bodo zahtevale od obvezancev rentnega davka, da predložijo potrdilo, da je njihov dolžnik kmet, temveč bodo davčne uprave uradno na prijavo upnikov zahtevale od občinskih oblastev potrebne podatke, ali je dolžnik, za katerega se gre, res kmet.

Na gornji odlok opozarjamo še prav posebno vse članstvo, ker je tudi tajništvu Združbe samemu znano, da je davčna uprava zahtevala od vseh obvezancev rentnega davka, da preskrbijo pri občinah sami potrdila, da so njihovi dolžniki kmetje. Priporočamo zato članstvu, da v svojem lastnem interesu ugotovi pri davčni upravi, ako je ista zahtevala od občin potrdila, da so dolžniki kmetje, ker bi se jim sicer morebiti rentnina še nadalje predpisala.

I. Jugoslovanski obrtniški tabor v Ljutomeru.

V nedeljo dne 4. aprila 1937 se je vršil v Ljutomeru I. Jugoslovanski obrtniški tabor, ki je bil obenem posvečen jubileju 30 letnice obstoja Slovenskega Trgovsko obrtnega društva v Ljutomeru.

Tabora se je udeležilo nad 300 delegatov iz dravske banovine. Po zdravne brzojavke in upravičbe radi zadržanosti so taboru poslali: Savez obrtnih združenj Bolgarije iz Sofije, Zanatska komora iz Beograda, predsednik zanatske komore in zanatske banke v Beogradu g. Stojanovič, zveza zanatskih združenj v Beogradu, zanatska komora Ostijek, Trgovsko industrijska in zanatska komora Podgorica, Rajko Turk iz Ljubljane, obrtna združenja Tržič, okrožni odbor v Ljubljani, nadzornik obrtnih združenj g. Založnik, narodni poslanec g. Prekoršek i. t. d.

Iz tabora se je odposlala udanostna brzojavka Nj. Vel. Kralju, nadalje gg. ministrom Dr. Korošču, Dr. Kreku in banu Dr. Natlačenu.

Predsednik zveze obrtnih društev Dravske banovine g. Rebek iz Ljubljane je vodil občni zbor in Tabor.

Pri ponovnih volitvah je bil izvoljen po večini stari odbor z g. Rebekom na čelu.

Iz Prekmurja je bilo obrtništvo tudi zelo častno zastopano na taboru, posebno iz sreza murskosoboškega in je bil v novi odbor izvoljen tudi g. Flisar Kari iz Gorice.

KOLESA

z dveletnim jamstvom na mesečno odplačilo. Samoprodaja Torpedo koles in pisalnih strojev.

NEMEC J. M. Sobota. Vsa popravila koles izvrši najsolidneje POREDOŠ I. ključavničar.

GOSPODARSTVO

Nekaj o naših hlevih.

Kokošji hlevi ali kokošinjeki so pri nas, kakor v celi Sloveniji veliko premali in so zato kvarni kokošjereji. V njih je prevroč, zaduhel, nezdrav zrak, kjer lahko uspevajo le povzročitelji raznih bolezni in uši. Ker so premali, se jih le z težavo očisti in razkuži. Treba pa jih je očistiti in razkužiti vsaj parkrat v letu. Zakaj? Zato, da se uničijo s tem gori navedeni povzročitelji in uši. Pomisliti moramo, da že uši prizadejejo kokošjereji precej škode. One vznemirjajo ponoči kokoši, katere so vsled tega nemirne in se le malo odpočinejo. Zato pa take kokoši potem tudi manj jajc znesejo.

Od raznih povzročiteljev bolezni v kokošinjeku pa omenimo le one bacile, ki pri nas v Prekmurju povzročijo pri kokoših tifus v taki meri, da včasih ne ostane v vasi niti enega kluna. Tifuzna kokoš neha namreč jesti, mnogo pije, leži in čez 4 dni pogine. Piščanci pa imajo belo grižo in vsled nje tudi poginejo. Da ne bo

toliko nevolje pri kokoših, je pač neobhodno potrebno, da se kokošinjeki očistijo in razkužijo. To se naj takole izvrši: iz kokošinjeka potegnemo ves gnoj, potem pa polijemo vso notranjost hleva z vodo, da se vsa nesnaga omehta. To nesnago odstranimo potem iz hleva z brezovo metlo in vodo. Ko to temeljito izvršimo, potem zopet polijemo ves hlev znotraj z vrelo vodo, v katero damo ali pepel ali pa sodo za prati. Na tak način se uničijo vsi kokošji škodljivci.

Svinjski hlev

je prav posebno po Ravenskem preozek, prenizek, pretemen, sploh premali. Večja svinja se v njem komaj obrne. Ako ima dosti mladičev, jih mnogo pchodi in zađuši.

Tako mali svinjak pa je poleti tudi prevroč in premoker. Svinje v njem nimajo radi tega pravega teka, ne rastejo povoljno, so rahlega zdravlja in hitro obolijo na raznih boleznih.

Tako tudi mladiči ne uspevajo v malih hlevih. Od raznih nevolj pri njih je omeniti le grižo, vsled katere bolezni pač premnogo število mladičev pogine.

Hlevi naj bodo tedaj dovolj prostorni in vsaj tako veliki, da lahko človek v njih hodí. Eden oddelek pa mora biti dosti večji od drugih. Ta oddelek je namreč za materno svinje z mladiči.

Da bodo svinjaki zračni, suhi in svetli vsaj poleti, pa dosežemo s tem, da damo na svinjak zadaj vrata iz lat. Taka vrata se odzamejo lahko šele pozno v jeseni in se jih zamenj z vratami iz desk.

V takih svinjaki bodo svinje veliko bolje uspevate in tudi ne bomo imeli pri njih toliko nesreč.

Pa tudi svinjake je treba v letu večkrat očistiti, in razkužiti in sicer tako, kakor je navedeno pri kokošinjeku. Poleg tega je pa tudi dobro, da se svinjak prebeli.

Taka razkužba pa je vsakokrat nujno potrebna v onem oddelku en dan pred kotenjem, kjer bo svinja imela mlade. S tem uničimo razne povzročitelje bolezni, ki bi šodovali mladičem in pa tudi materi.

Živinski hlevi

so pri nas razmeroma prav dobri. Edino to bi bilo prigovarjati, da so večkrat skozi celo leto prevroči in zaduhli. Vsaki dan se jih bi moralo vsaj pol ure zračiti, čisto gotovo pa tedaj, kdaj je vreme mirno. Prav nič ne škodi, če je zunaj še tako mrzlo.

Med zračenjem se naj živina spusti ven na dvorišče, da se tam malo preskače, pregiba in nasrka svežega zraka.

Kdor želi kupiti AVTO naj kupi voz znamke

ADLER

Najboljši
Najelegantnejši

Najbolj ekonomičen
Najsolidnejši

Seveda je potrebno, da se tudi živinski hlev parkrat v letu temeljito očisti in razkuži. Stene se naj prebelijo, tla jasi in drugi teseni deli v štali se pa naj operejo z vrelo lugovo vodo.

Kakor v svinjaku, tako je tudi v živinskem hlevu potrebno dan pred kotenjem očistiti in razkužiti oni prostor, kjer bo krava ali kobilica kotila.

S tem bomo preprečili marsikatero nesrečo pri mladiču in pa tudi pri materi.

ZAHVALA.

Vsem onim, ki so ob smrti moje nepozabne matere pisмено izrazili svoje sožalje in vsem onim, ki so svoje spoštovanje in ljubezen do pokojnice izrazili z vencem, ter vsem onim, ki so spremili drago pokojnico na svojo zadnjo pot, se prav iskreno zahvaljujem.

Strukovci, 7. aprila 1937.

BAKO KAROL
Šol. upravitelj.

Novost! - Dame

Prišla je pomlad, začne se nova sezona za **TRAJNE KODRE**

Nabavil sem si najmodernejši in najboljši aparat za trajne kodre. To je svetovna znamka „Fortschrit Weltpatent“

ki je dne 7. marca t. l. na svetovnem tečaju na Dunaju izmed 10 nagrad dobila 7 nagrad. Tekmovanja se je udeležilo 57 konkurenčnih aparatov raznih znamk. S tem je postal „Fortschrit Weltpatent“ svetovni prvak, ker se napravijo najhitreje — v 1 in pol uri —

najlepši in najbolj trpežni trajni kodri samo z „Fortschrit Weltpatent“ aparatom. Ne občutite popolnoma nič toplote, ker gre na topli in mrzli zrak. Za vsake trajne kodre jamčim 6 mesecev.

Se priporoča

KIRALY JOSIP
moški in damski frizer
Murska Sobota.

Službo dobi

Starejša, spretna kuharica. Naslov: Kodila Ivan, upravitelj posestva, Tišina.

Za Prekmurje iščemo agilne ZASTOPNIKE

za prodajo koles in šivalnih strojev. Ponudbe na upravo lista Murska Krajina pod šifro „Tovarna“.

Stanovanje

obstoječe iz 2 sob, kuhinje in shrambe v centru se izda. Izve se v Prekmurški tiskarni.

STANOVANJE

obstoječe iz 3 sob in kuhinjo se izda, tudi posamezne sobe, izve se v Prekmurški tiskarni.